

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

59. évfolyam, 74. szám

1969. MÁRCIUS 30.

VASÁRNAP

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon.

ÁRA: 1 FORINT

A Nobel-díjas tapasztalása

Elfoglaltsággal sem illethető Arne Tiselius Nobel-díjas svéd professzor, aki a Magyar Tudományos Akadémia vendégeként ismerkedett hazánk életével, elsősorban szellemi, tudományos világával. Itt tartózkodva Arne Tiselius professzor, aki a Kémiai Nobel-díj Bizottság elnöke, Szegeden is napokat töltött, tanulmányozva az egyetemi oktató és kutató munkát.

A svéd professzort országunkban mindenteljesen a vendégnek kijáró tisztelettel fogadták, s itt, a Tisza-parti városban is, és másutt is kitárták előtte a tapasztalás kapuját. Láthatott mindent, amit akart, kérdéseire nyíltan, őszintén válaszoltak.

Vajon hogyan vélekedik hazánkról, az itteni életéről? Maga „valótlót” erről, a Magyar Távirati Iroda kérdéseire válaszolva. A Nobel-díjas svéd professzor nyilatkozatában megállapította, hogy lélekszáma mind Svédország, mind Magyarország kicsi ugyan, de a szellemi élet, a tudományos és kulturális színvonal ott és itt igen magas. Kifejezte meggyőződését, hogy a magyar és a svéd tudományos kapcsolatok fejlesztése kölcsönösen hasznos jelent. Arne Tiselius a Szegeden töltött időről megállapította: „A Tisza-parti városban főleg a magyar biológiai kutatás épülő új fellegvára érdekelt. Nemcsak a tervezett telep méretei ragadták meg figyelmemet, hanem főleg az az ésszerű tervezés, amellyel a különböző biológiai ágazatokat egymáshoz kapcsolják.”

Végül, mintegy véleménye summájaként a Magyarországon töltött időről hangoztatta, hogy „nemcsak tudományos szempontból volt számomra értékes”. Ezt az általános magyar életre értette, amelyben benne van híres vendéglátásunk is. S Szegeden — mint maga mondta — hobbijának is hódolhatott, hosszú listát gyűjtögetett noteszába a fehérthói madárvilágról.

A Nobel-díjas professzor látott, tapasztalt. Realitásokat hazánkról, alkotó embereiről.

M. S.

Ünnep előtt

A hagyományos ünnepélyességgel köszöntik hazánk városaiban, falvaiban hazánk felszabadulásának 24. évfordulóját. Budapesten a négynapos ünnep hagyományos látványossága lesz az esti díszkivilágítás. Az évforduló előestéjén, április 3-án este 6 órakor ünnepi külsőségek között, katonai tiszteletadással vonják fel az *Allami Zászlót* az Országház előtt, a *Gellérthegyen* pedig a Magyar Népköztársaság nemzeti lobogóját és a munkásmozgalom vörös zászlaját.

Szegeden április 2-án a Ruhagyárban városi ünnepséget tartanak. Ünnepi beszédet Sipos Géza, a városi pártbizottság titkára mond. Felszabadulásunk évfordulójának napján, április 4-én, Szegeden a szovjet hősi emlékműveknél *koszorúzási ünnepségre* kerül sor. Este a Szegedi Nemzeti Színházban tartják a *KISZ-isták ünnepélyes fogadalomtételét*.

Az évforduló alkalmából *kitüntetések* nyújtanak majd át. Az ünnepnapok kiemelkedő eseménye lesz a *művészeti díjak* átadása is.

Csökken munkaképességük foglalkoztatása Szegeden

A munkában megöregedett, leromlott egészségű emberek, a betegségük miatt nehéz munkát végezni nem tudó fiatalokról fokozottabban gondoskodnia kell társadalmunknak. Nem volt rá példa Szegeden, hogy emberterhelés bántak volna az üzemben megrokkantakkal, betegekkel, de tény, hogy nem egy munkahelyen ügyüket bürokratikus, törődéssel akarják megoldani.

Egy 1967-es munkaügyi, egészségügyi és pénzügyminiszeri rendelet szabályozza a csökkent munkaképességűek sorsának intézését; a rendelet végrehajtását Szegeden az m. j. városi tanács végrehajtó bizottsága is többször ellenőrizte. Mégis a szegedi munkát keresők zömét kitevő csökkent munkaképességű embereknek kevés munkahely volt eddig.

Rendelkezés

Nemcsak az emberség, de a rendelet is azt mondja, hogy elsősorban az a vállalat gondoskodik könnyebb munkáról, ahol a dolgozó munkaképességét megkoptatta vagy balesetet szenvedett. Bizottságot kellett létrehozni minden vállalatnál, amely nyilván tartja a könnyebb munkahelyeket, s amely — ha házon belül nem megy — segíti a csökkent munkaképességűeket más munkahelyre elhelyezni. A városban 128 vállalatnál, intézménynél működik ilyen bizottság, s ezek 2750 olyan munkahelyet jelöltek meg, ahol csökkent munkaképességgel megállják helyüket az emberek; ezek közül 1000 munkahelyen egészséges, más munkára is alkalmas ember dolgozik. (Ez bizonyára nem is a valós kép, hiszen 18 vállalat a büntető szankciók ismeretében sem készítette el tavaly a munkahelyjegyzéket, az idén határidőre csak 15 vállalat küldte be a 128-ból!) Amikor pedig szükség lenne rá, hogy ezeket a kijelölt munkahelyeket felszabadítsák, nem egyszer vonakodnak.

Bizonyára azért, mert helytelenül értelmezik, ki a csökkent munkaképességű. Az a beteg, aki nem éri el a rokkantság határát és neki megfelelő munkahelyen dolgozni képes,

dolgozni szeretne, és dolgozhat is anélkül, hogy az üzemi termelési feladatait veszélyeztetné. Ha például a porlalom miatt el kell jönnie valakinek a textilgyárból, teljes értékű munkát végezhet, mint áramdíj-gázdíj beszedő vagy például, mint portás. Ha egy sérült szemű sztergályost átképeznek, szakismereteit a vasiparban sok helyütt hasznosíthatja — a rendelet szerint az átképzés idejére az SZTK kiegészítést biztosít, de tanfolyamokat még szerveznek a cégek. Sajnos, sok dolgozó nem ismeri a rendeletet, pedig nem kell ott hagynia munkahelyét, ha baleset érte, könnyebb munkára jogosulttá teszi betegsége, hiszen a vállalat nem küldheti el, gondoskodni kell róla.

Fejlesztés

Akiket a vállalatok nem tudnak elhelyezni, vagy éppen most akarnak először munkát vállalni, azoknak a városi tanács segít. Egyrészt segítyt tud adni, másrészt jelentős támogatást biztosít a vállalatoknak ahhoz, hogy csökkent munkaképességűek számára munkahelyeket létesítsenek. Sajnos, hogy ezt a támogatást nem igényelték a szegedi vállalatok. Így a városi tanács a jelenleg is csökkent munkaképességű dolgozókat foglalkoztató két üzem — a Fonalfeldolgozó Vállalat és a Fémtext Ktsz — fejlesztésére fordítja. A tanács a fejlesztési alapjából jelentős összeget, 5 millió 200 ezer forintot juttat ennek a két vállalatnak, s ennek felhasználásával mintegy 700, csökkent munkaképességűek számára alkalmas munkahely létesítenek 1970 második feléig. Jelentős változást hoz ez a városban elhelyezkedni szándékozók számára! Hiszen kereseti lehetőséget és ami nem kevésbé fontos: számukra lelki gyógyulást is jelentő, hasznosságukat bizonyító foglalkoztatást kaphatnak az üzemből már nem foglalkoztatható dolgozók, tanulmányaikat befejező csökkent munkaképességű

fiatalok és a szociálisan rászorulóknak (alacsony jövedelmű nyugdíjasok). Már az idei év második felében fennalmentő üzemi munkára és horgolás-kötésre bedolgozó munkásokat felvesz a Fonalfeldolgozó Vállalat, de lesz később konfekció-varrási munka, majd pedig a Fémtextben könnyű fém munkák. A kiképzésüket kérik, jelentkezzenek az m. j. városi tanács munkaügyi osztályán.

Gondosan!

A vállalatok feladata pedig az lenne, hogy mielőbb felmérjék, hányan vannak azok, akiknek könnyebb munkára való áthelyezése saját és népgazdasági szempontból is szükséges.

Különös gonddal kell ellenőrizni, hogy a rendeletet betűje és szelleme szerint betartsák. Politikai jelentősége van ennek: elveinkkel, a szocialista humanum elveivel kerül szembe az, aki úgy kezeli a kérdést, hogy egy rendelet ez is a sok közül.

P. Sz. M.

MUNKA A FÖLDEKEN. Nincs szinkronban a tavasz a naptárral. Azért a földeken már szorgoskodnak. A fésülő rügyek mellett (fenti képünk) pufajkás, bundasapkás férfiak szorgoskodnak Ásotthalom határában, a szegedi állami gazdaság barackosában. Két hete kezdték a metszést. Ha az idő engedné, már permeteznének is. Békés-szerszám a furcsa formájú masina: szervesztrágya-marató. Most érkezett a forráskúti Haladás Tsz-be, s dolgozik is a földeken

Horváth Dezső felvételei

Béke-tüntetések az NSZK-ban

A Német Szövetségi Köztársaság több mint kétszáz városában szombaton a demokráciáért és a leszerelésért küzdő szervezet, valamint más haladó szervezetek megkezdtek a húsvéti béketüntetések és akciókat. Majna-Frankfurtban és más városokban — főképp ifjúsági és diákszervezetek — szombaton röplapokat osztogattak, utcai vitákat és kiállításokat rendeztek. Ma, vasárnap, Majna-Frankfurtban, Hamburgban, Essenben, Hannoverben, Münchenben és más nagyvárosokban tömegtüntetéseket rendeznek.

Rossz idő Európában

A hideg enyhülése legfeljebb hazánkban várható

Március végéhez viszonyítva meglehetősen kedvezőtlen adatokat mondott a kontinens időjárásáról dr. Tardos Béla, a Központi Meteorológiai Intézet tudományos főmunkatársa. Szombaton reggel a Fehér-tenger és az Ural között mínusz 33 fokot mértek. A Murmanszki—Leningrád vonaltól keletre felvő területeken a higanyszál sehol sem érte el a mínusz 20 fokot. Brüsszelben, Párizsban és Toursban szombaton reggel mínusz 2 fokot mértek,

s ez a hideg levegő nyúlványszerűen leért Madridon is túl, csaknem Gibraltárig. Hazánkban is hideg volt. Ennek ellenére mutatkozik valami halvány jele a javulásnak, de kizárólag a Kárpát-medencére vonatkozólag. Egy 5000 méternél nagyobb magasságban bekövetkezett légköri folyamat miatt ugyanis megkezdődött a felhőzet felszakadozása, és így nálunk legalább időnként érvényesülhet a napsugárzás melegítő hatása. (MTI)

Brit kabinet-szakadás

Wilson miniszterelnök távollétében súlyos ellentétek robbantak ki az Angol Munkáspárt vezetői között, miután a kormány két tagja, Callaghan belügy- és Stonehouse postaiügyi miniszter fontos politikai kérdésekben „kilépett a sorból”. A pártban a csütörtöki pótválasztásokon elszenvetett súlyos veresége után Londonban találgatási hullám indult el a kabinet szakadásáról, különösen Callaghan lemondásáról. Számos politikai megfigyelő véleménye szerint Callaghan felmentése, hogy a Wilson vezette Munkáspárt már egészen bizonyosan elvesztette az 1970-ben, vagy legkésőbb 1971-ben megtartandó választásokon a siker minden reményét.